

Offentligt samråd

om utkastet till vägledning för lämplighetsbedömningar

Frågor och svar

1 Vad är syftet med vägledningen?

Vägledningen är tänkt att skapa insyn i policy, praxis och förfaranden som ECB:s banktillsyn tillämpar vid lämplighetsbedömningar inom ramen för den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM). Genom vägledningen får de enheter som står under tillsyn, potentiella sökande till vissa ledningsbefattningar vid betydande banker och allmänheten information om kriterier och förfaranden för lämplighetsbedömningen. Den omfattar ECB:s hållning i lämplighetsbedömningar och ska fungera som stöd till enheterna under tillsyn, vilka har det primära ansvaret att utnämna lämpliga styrelseledamöter, och kan påskynda bedömningsprocessen. Allt detta bidrar till att harmonisera bedömningen och till att skapa lika konkurrensvillkor inom SSM. Ledningsbefattningar kan omfatta sådana med ansvar för centrala styrfunktioner vid en bank (t.ex. riskkontrollansvarig och övervakningsansvarig) beroende på nationella ordningar.

2 Vilka är kriterierna för en lämplighetsbedömning?

Lämplighetsbedömningar av nyutnämnda direktörer genomförs på begäran av kreditinstitutet i enlighet med den nationella lagstiftningen. Dessa bedömningar görs genom att tillämpa de fem lämplighetskriterier som anges i kapitalkravsdirektivet (CRD IV): i) anseende, ii) erfarenhet, iii) intressekonflikter och oavhängighet, iv) tidsåtagande samt v) ledningsgruppens kollektiva lämplighet.

3 Hur hänger utkastet till ECB:s vägledning samman med EBA:s riktlinjer i denna fråga och EBA:s pågående samråd?

ECB:s banktillsyn bidrar till Europeiska bankmyndighetens (EBA) arbete. EBA har på lagstiftningsnivå ansvaret för att fastställa en mer harmoniserad tolkning av kraven i CRD IV genom att publicera riktlinjer. ECB:s banktillsyn har i uppgift att harmonisera implementeringen av EU-kraven. Denna uppgift består framför allt i att se till att det enhetliga regelverket för finansiella tjänster tillämpas lika på alla kreditinstitut som deltar i SSM.

Vägledningen ersätter inte EBA:s riktlinjer. ECB och de nationella behöriga myndigheterna inom SSM följer EBA:s riktlinjer. Ändringar i EBA:s riktlinjer kan leda

till ändringar i ECB:s banktillsynspolicy, -praxis och -förfarande.
För information om EBA:s aktuella samråd, se [EBA:s webbplats](#).

4 Vilket förfarande gäller för samrådet om utkastet till ECB:s vägledning?

Samrådsperioden kommer att avslutas fredagen den 20 januari 2017. ECB kommer att granska alla synpunkter som inkommer och ändra vägledningen om så behövs. ECB kommer även att överväga ändringar som EBA kan göra efter samrådet om riktlinjerna. ECB kommer troligen under andra kvartalet 2017 att publicera sin slutgiltiga vägledning för lämplighetsbedömningar samt en förklaring om hur frågor som uppstått genom samrådet har hanterats.

5 Är reglerna i vägledningen rättsligt bindande?

Utkastet till vägledning har till syfte att harmonisera tillämpningen av de bedömningskriterier som gäller vid lämplighetsbedömningar. Syftet med en sådan harmoniserad tillämpning är att uppnå en gemensam tillsynspraxis. Dessutom förväntas kreditinstitut beakta vägledningen i sina bedömningar av om deras styrelseledamöter är lämpliga. Vägledningen är dock i sig inte ett rättsligt bindande dokument.

6 Kommer den att vara tillämplig endast för de banker som står under ECB:s direkta tillsyn?

ECB fattar endast lämplighetsbeslut om direktörer vid banker som står under ECB:s direkta tillsyn. Vad gäller bankgrupper övervakar ECB styrelseledamöter både i bankgruppens högsta ledning och i alla gruppens dotterbolag.

Lämplighetsbeslut för mindre betydande banker fattas fortfarande av de nationella tillsynsmyndigheterna, förutom om det gäller nya banklicenser.

7 Kommer ni nu systematiskt att ifrågasätta tidigare lämplighetsbeslut eller finns det ett skyddsarrangemang för äldre beslut?

ECB kommer inte systematiskt att ompröva alla sittande direktörer. ECB har befogenhet att granska 1) alla nyutnämningar, 2) alla återutnämningar eller befattningsändringar om nationell lagstiftning erfordrar detta samt 3) att göra nya bedömningar närhelst en fråga tas upp under loppet av den pågående tillsynen som skulle kunna påverka styrelseledamöters lämplighet.

När det gäller återutnämningar eller utnämningar till en annan befattning ska en bedömning göras om nationell lag så erfordrar. I vissa länder ska en ny bedömning göras när en styrelseledamots mandat förlängs eller när en styrelseledamot utses till styrelseordförande. I det sistnämnda fallet ska ECB granska om styrelseledamoten uppfyller de höga krav som ställs för ett ordförandeskap.

Om ECB under loppet av sin tillsynsverksamhet blir varse om lämplighetsaspekter som rör redan tjänstgörande styrelseledamöter kan dessa aspekter, utan hinder av ovanstående, utlösa nya lämplighetsbedömningar närhelst de påverkar dessa ledamöters anseende. I båda fallen görs alltid en (ny) bedömning i enlighet med kraven på likabehandling, och i enlighet med tillämplig nationella lagar och kriterier.

8 Varför gäller olika regler i olika euroländer?

SSM:s lämplighetstillsyn baseras på europeisk rätt (CRD IV, SSM-förordningen och SSM-ramförordningen). Då lämplighetskraven kommer från ett direktiv (CRD IV) måste ECB tillämpa de 19 euroländernas nationella lagstiftning, i vilken kraven införlivats. I de fall direktivet ger utrymme för medlemsstater att besluta om hur den europeiska lagstiftningen ska införlivas kan det förekomma nationella skillnader.

Alltså kan en del skillnader i lämplighetstillsyn endast undanröjas genom

förändringar i regelverket. EBA har också bekräftat förekomsten av skillnader i en rapport om lämplighet (Peer Review Report on suitability in 2015).

Samma principer, fastslagna i fem kriterier, gäller för alla sökande. Olika tolkningar av kriterierna kan också leda till nationella skillnader. SSM främjar homogenitet i implementeringen av dessa EU-krav.

SSM har redan lett till en mer harmoniserad tolkning av bedömningskriterier (t.ex. nivån av erfordrad erfarenhet och situationer som skapar väsentliga intressekonflikter), till mer anpassning av förfaranden (t.ex. en gemensam metod och harmoniserade anmälningsmallar samt till samordnad användning av vissa tillsynsverktyg (t.ex. intervjuer).

9 För vilka befattningar behövs lämplighetsbedömningar – bara för styrelseledamöter eller även för chefer på centrala styrfunktioner i en bank (t.ex. chefer för övervakning, riskhantering och intern kontroll)?

Kreditinstitut har olika ledningsstrukturer. Styrelsen kan omfatta människor med ansvar för nyckelfunktioner (t.ex. riskkontrollansvarig och övervakningsansvarig). I så fall ska nyutnämnda chefer för kontrollfunktioner genomgå en bedömning av lämpligheten som styrelseledamöter. Om så inte är fallet gäller vägledningen även för innehavare av nyckelbefattningar i den utsträckning detta är förenligt med nationell lagstiftning.

10 **Tillåter ni att verkställande direktörer kan bli ordförande så snart de lämnat VD-posten?**

En sådan förändring av roller styrs ofta antingen av nationell lag eller av interna regler för organisationsstyrning, eller båda. Dessa kräver ofta en avkylningsperiod innan personen ifråga tar över ordförandeskapet.

Att direkt ta över rollen som ordförande efter att man avgått som VD är en ständig fråga för lämplighetstillsynen. Det kan alltså påverka lämplighetsbedömningen, och särskilt det kriterium som rör oavhängighet.

11 **Tillåter ni att en VD samtidigt utövar rollen som ordförande?**

ECB anser att det ska vara en tydlig åtskillnad mellan verkställande och icke-verkställande funktioner i kreditinstitut och att åtskillnaden mellan funktionerna som ordförande och VD ska vara regel. Enligt sunda principer för bolagsstyrning ska båda funktionerna utövas i linje med deras ansvar och redovisningsskyldigheter. I linje med de riktlinjer om bolagsstyrningsprinciper för banker (Corporate Governance principles for banks (Guidelines)) som Baselkommittén för banktillsyn offentliggjorde i juli 2015 och Europeiska bankmyndighetens riktlinjer om intern styrning (GL 44), bör ett kombinerat utövande av de två funktionerna endast godkännas i undantagsfall och endast om korrigeringsåtgärder vidtagits för att säkerställa att båda funktionernas ansvarsskyldigheter inte äventyras av att de kombineras.

12 **Har ni någonsin nekat en sökande som en bank föreslagit?**

Inga lämplighetsbeslut offentliggörs. ECB räknar inte med ett stort antal avslag eftersom bankerna har det primära ansvaret att utse styrelseledamöter som uppfyller alla lämplighetskriterier. Bankerna är redan medvetna om denna skyldighet och vägledningen för lämplighetsbedömningar kommer att hjälpa dem genom att den ger klarhet om policy, praxis och förfaranden som gäller för ECB:s banktillsyns lämplighetsbedömningar.

De av ECB:s beslut som baseras på lämplighetsbedömningar är inte alltid enbart positiva eller negativa. Ibland ställer ECB krav på den sökande och banken för att åtgärda särskilda betänkligheter, t.ex. att den sökande genomgår särskild fortbildning eller avstår från en funktion utanför banken p.g.a. en intressekonflikt eller ett tidsåtagande, eller att ECB hålls underrättade om en pågående rättsprocess.

Vidare baseras lämplighetsbedömningar på likabehandling. Skulle ECB hysa farhågor om huruvida en sökande uppfyller de rättsliga kriterierna eller inte kommer banken och den sökande att informeras. Banker kan besluta att ompröva en ansökan om det framgår att ovissheterna inte kan undanröjas helt.